

האקולוגיה של המדיה

קייסי מאן קונג לום

מרצה לתקשורת, אוניברסיטת וויליאם פאטרסון,
ניו ג'רזי, ארה"ב

כיצד זה מתקשר לדיאלוג בין-תרבותי?

מנקודת מבט תיאורטית אחת, השאלות הפרדיגמטיות של האקולוגיה של המדיה מתרכזות ביחסים הסימביוטיים בין טכנולוגיה לתרבות. האקולוגיה של המדיה מבקשת להאיר את האופן שבו שינויים בטכנולוגיות תקשורת עשויים להקל על השינויים בחוויות יצירת המשמעות של בני אדם, ולהיפך. חוקרים ואנשי מעשה בתחום הדיאלוג הבין-תרבותי עשויים להרוויח רבות אם יכללו בשיקולים שלהם את ההזדמנויות והאתגרים הכרוכים בנוכחות אמצעי התקשורת, שהמבנה האינהרנטי שלהם מסייע להגדיר תקשורת.

מה עוד לפנינו?

עד כה, האקולוגיה של המדיה קושרה לתקשורת בין-תרבותית רק לעיתים רחוקות. אך מושגים של הדיסציפלינה שימושיים מאוד לחקר התקשורת הבין-תרבותית והדיאלוג הבין-תרבותי בפרט. אחד מהמושגים הקנוניים של האקולוגיה של המדיה נוגע ל"פשרות" – או התמורות והמחירים (trade-offs) – הנכפים עלינו על-ידי המדיה או אמצעי תקשורת שונים. לדוגמה, מהם היתרונות והחסרונות היחסיים באינטראקציה או חוויות המישמוע של שני בני נוער מרקעים תרבותיים שונים הנערכים (א) לגמרי במרחבים אינטרנטיים במהלך שלושה חודשים ו-(ב) בנוכחות פיזית במקום אחד למשך אותו פרק זמן? מהן ההשלכות של התמורות הללו על עבודתם של חוקרים בדיאלוג בין-תרבותי ושל העושים במלאכה בחינוך הבינלאומי.

מה זה?

האקולוגיה של המדיה היא חקר אמצעי התקשורת כסביבות שבהן מתבטאת חווית המישמוע של בני אדם באמצעות ובתוך התקשורת. חוקרי האקולוגיה של המדיה אינם מגבילים את מחקר אמצעי התקשורת לגישה הרואה בהם רק אובייקטים חיצוניים לבני אדם או ככלים להעברת מידע. במקום זאת, הם בוחנים מדיה או צורות תקשורת כסביבות פיזיות, חושיות, תפיסיות וסימבוליות, או מבנים, שבהם אנשים מעניקים משמעות לעולמם. האקולוגיה של המדיה – כקבוצת שיח, פרספקטיבה תיאורטית או מסורת אינטלקטואלית – התפתחה מתוך דיסציפלינות רבות משחר התנועה האקולוגית בסוף המאה ה-19.

מי משתמש במושג?

הוגי הדעות המרכזיים באקולוגיה של המדיה כוללים את ג'ודס, ממפורד, האבלוק, איניס, אונג, מקלוהן, אייזנשטיין, קארי ופוסטמן. תיאוריות האקולוגיות של המדיה שימושיות עבור סטודנטים וחוקרים בלימודי תקשורת, ובתוכם אמצעי תקשורת ותרבות, חינוך למדיה, אוריינות מדיה, היסטוריה של אמצעי התקשורת, הפילוסופיה של אמצעי התקשורת, האתנוגרפיה של המדיה, אמצעי התקשורת ותרבות פופולרית, וכו'.

מקורות

- Lum, C. M. K. (Ed.). (2006). *Perspectives on culture, technology and communication: The media ecology tradition*. Cresskill, NJ: Hampton.
- Lum, C. M. K. (2014). Media ecology: Contexts, concepts, and currents. In R. Fortner & M. Fackler (Eds.), *The handbook of media and mass communication theory* (pp. 137-153). Hoboken, NJ: Wiley-Blackwell.
- Strate, L. (2006). *Echoes and reflections: On media ecology as a field of study*. Cresskill, NJ: Hampton.

תרגום: אוה ברגר